

ADRESA:

Biblioteca
Palatului Cultural

Arad.

Tiparul „CONCORDIA” Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad.

ȘCOALA

VREME

REVISTA
PEDAGOGICĂ
CULTURALĂ

A ASOCIAȚIEI
INVĂȚĂTORILOR
DIN JUĐ. ARAD

CUPRINSUL:

Vasile Lădaru: *Nașterea Domnului*

Criticism literar-pedagogic

Petru Șerban: *Procesul literaturii decedente*

Petru Șerban: *Animatorul mișcării pedagogice arădane, prof. T. Mariș*

Psihologie aplicată

C. Gh. Popescu-Pluta: *Cursul pentru studiul individualizării ținut la Universita o din București*

Diverse:

Vasile Lădaru: *Ce politică să facă învățătorul român la granița de Vest?*

Asistent: *Sărbătorirea învățătorului Vi-chentie Guleșiu din Șofronia*

S. Mihuț: *Intreită serbare dăscălească în comuna Toc-Arad*

Cărți și Reviste:

O carte nouă de niște autori vechi: Geografia Județului Arad, pentru clasa II-a primară (Un învățător). I. Blăgăilă: Spre o nouă metodă a scriș-cetitului. — Gândirea, Sfarmă Piatră.

**Dela Banca învățătorilor Arad
Dela Asociație și adm. revistei**

Biblioteca școlară
Făc. 3. Arad

ARAD
ANUL VIII.
Nr. 10.
DEC. 1937

„Școala Vremii”

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA
UNUI COMITET DE REDACȚIE

Red. respons.: **EUGENIU SPINANȚIU**, inv. dir.
Administrator: **SABIN MIHUȚIU**, învățător

**Manuscrisele nu se mai înapoiază
Anunțuri și reclame se primesc după
învoială.**

**Manuscrisele, revistele pentru schimb
și cărțile de recenzat se trimit pe adresa:
Redacția revistei „Școala Vremii”, Arad
Bulev. Carol, 66 (Casa Învățătorilor)**

**Correspondența privitoare la admi-
nistrație: abonamente, schimbări de
adresă, revistele înapoiate etc. se trimit
pe adresa Administrației: Dl. Sabin Mihuțiu,
Arad, str. Eminescu 43.**

Abonament anual Lei 60. Un exemplar 6 Lei.

Secretar de redacție:
ION BLĂGĂILĂ.

Școala Vremii

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

ANUL VIII.

Arad, Decembrie. 1937

Nr. 10

Nașterea Domnului

Sunt sărbători, a căror semnificație rămâne mereu aceeași, dar farmecul cărora e pururea nou. Una dintre acestea este sărbătoarea Nașterii Domnului, sau Crăciunul. Ea își păstrează acest caracter de prospețime de atâtea veacuri și îl va păstra mereu cât vor mai exista suflete mângăiate de lumina dulce a soarelui creștin. În ritualul obișnuit al acestor sărbători, în nenumăratele forme de petrecere sănătoasă, în dătinile străvechi ce se respectă cu sfințenie legând prezentul cu trecutul și cu viitorul, în satisfacția pe care toate vârstele și generațiile o simt în timpul acestor sărbători, în toate acestea, rezidă veșnicia acestor sărbători creștine și noutatea lor veșnică. Credinciosul cu inima curată serbează nașterea Adevărului căruia se închină. Indiferentul e smuls din pasivitate de elanul celorlalți și trăește și el clipe de înălțare, pe care viața cea de toate zilele nu le poate aduce sufletului său adormit. Cel căzut în păcatul necredinței, își sfâșie inima, când vede o lume întreagă slăvind pe Dzeu și bucurându-se nespus de nașterea Fiului Său, și se gândește că în sufletul său gol nu se poate naște această bucurie, cea mai mare dintre toate.

Un alt caracter al acestei sărbători este caracterul familial. Niciunde plăcerea de a serba Crăciunul, nu este mai simțită ca în sânul familiei, unde se adună membrii pribegi de prin țară și de prin lume, la leagănul vechilor datini și

obiceiuri cari au înfrumusețat viața în timpul fericitei copilării.

In viața sbuciumată a zilei de azi, sărbătorile mari sunt singurele popasuri de liniște pentru bieții creștini, cari ani întregi se svârcolesc în luptă cu mizeriile zilnice ale unui trai sărac în bucurii. Sunt singurele zile când în sunetul colindelor, viața mizeră a celor săraci se idealizează prin înfrățirea cu viața simplă a Mântuitorului, începută printr'o naștere într'un loc modest, înfrumusețat doar de blândețea unor păstori și de natură, ridicat însă mai presus de orice palate împărătești prin faptul că s'a născut în el Stăpânitorul sufletelor milioanei de creștini, eari I-se închină: slăvindu-L.

Un mare păcat al vremurilor noastre este »modernizarea« acestei sf. sărbători și nesocotirea ce se manifestă în multe părți, față de obiceiurile și datimile legate de aceste zile. S'au obișnuit oamenii bogați ca tocmai în aceste zile să întreprindă excursiuni și călătorii de plăcere în străinătate, să-și petreacă prin locuri unde numele lui Cristos este hulit, ori ignorat. Prin toate ziarele vezi anunțuri mari ale societăților de voiaj, în care se spune: »Petreceți Crăciunul cu noi pe Coasta de Azur, Sărbătoarea Nașterii Domnului la Lidó, Revelionul la Monte Carlo«, etc. Nimic mai rău inspirat, ca o călătorie de plăcere tocmai în acest timp. Tot ce este legat de sufletul nostru românesc în legătură cu aceste sărbători, se desleagă, se stinge, și învățăm a sărbători Crăciunul după modelul tuturor, numai românește nu. Ne vin în față acești pelerini cu impresii străine de noi, cu imagini care nu li-se mai șterg și fiind persoane cu oarecare greutate, influențează în rău obiceiurile noastre străvechi.

De ce nu se duc acești plimbăreți să serbeze Nașterea Domnului și alte sărbători mari, la locurile noastre sfinte, la Argeș, la Cozia, la Neamțu și în alte locuri neîntrecute în frumusețe, de unde vor veni acasă cu gândul înălțat spre trecutul nostru glorios și cu imaginea fării proaspătă și îndrăgită. Avem atâtea poziții pierdute în folosul străinismului acaparator, iar dacă ne vom pierde și originalitatea sufletului prin pierderea tradițiilor și obiceiurilor străbune, atunci vom pieri și noi odată cu sufletul nostru.

În colindele cu dulci melodii, înfiripate în inimi ce au bătut și simțit creștinismul românesc, în conținutul lor simplu dar neînchipuit de complex, în obiceiul »Stelei« și al »Vicleimului« frumos, este sufletul neamului românesc, oglindit cu cele mai alese origini și însușiri ale lui. Acestea sunt ale noastre și nimic nu poate fi mai frumos decât ele. Sarbede și reci rămân pentru noi toate serbările fastuoase în stil modern, cari ne obosesc trupul și ne buimăcesc cu prea multa și artificiala lor lumină. În ele găsim toate satisfacțiile trupului, dar niciuna pentru suflet.

E timpul să ne căutăm pe noi înșine și să ne regăsim în sufletul străbunilor. Să înodăm firul rupt al continuității sufletești, căci dacă ne vom rătăci de calea strămoșească, ne așteaptă prăpastia.

Sărbătoarea Nașterii Domnului și cele ce o urmează, ne aduc cel mai fericit prilej de a ne contempla interiorul și de a ne regăsi pe noi înșine, primind suflet din tradiții și dăruind suflet pentru renașterea lor în lumină nouă.

Vasile Lădaru

inv. Șeitin.

Asociația învățătorilor secția Arad.

Certificăm încasarea cotizațiilor trecute în borderoul pe anul 1937 dela: Circ. I. Arad, 80 inv. suma lei 12.186; Circ. II. Arad 49 inv. lei 8930; Circ. 3. Șebiș, 55 inv. 6222 lei, Circ. 4. Ocișar, 29 inv. lei 2946 Circ. 5 Gurahonț, 39 inv. lei 4266; Circ. 6 Pântocota, 41 inv. lei 5386; Circ. 7 Covăsintzi, 33 inv. lei 4012; Circ. 8 Randa; 27 inv. lei 3408; Circ. 9 Ineu, 34 inv. lei 3816; Circ. 10 Curtici, 42 inv. lei 5950; Circ. 11 Nădlac, 33 inv. lei 4990; Circ. 12 Pecica 48 inv. lei 6778; Circ. 13 Târnova 31 inv. lei 2892; Circ. 14 Nădab 50 inv. lei 5280; Cir. 15 Sântana 50 inv. 6740 lei; Circ. 16 Săvârșin 26 inv. lei 3078; Circ. 17 Cermei 36 inv. lei 3960; Circ. 18 Mureșel 13 inv. lei 1804.

Casierul asociației, **N. Dima**

Criticism literar-pedagogic

Procesul literaturii decadente

Trăim epoca luptelor ideologice decisive. Războiul cuceririlor teritoriale a cedat războiului de supremație a unor idei, chiar în sânul aceleiași națiuni.

Limbajul curent plasează toate discuțiile pe panta extremelor, ori de dreapta, ori de stânga.

Tot ce vrea să se mențină pe linia intermediară este expresia incertitudinii, nesincerității și a lipsei de curaj.

Viabilitatea acestor ideologii sociale este în dependență de autenticitatea realității sociale pentru care pledează. Susținerea unei realități imaginare, este pecetea caducității acelei teorii. Tocmai aceasta este caracteristica extremelor de stânga: dărâmarea realităților naționale și întruchiparea fictivului conceput de nihilismul spiritului iudaic.

Toată subrezenia stângerii este expresiunea spiritului anchi-lozat în ghettou și a imoralității talmudice. Prin lipsa inițială și organică — implicată în însăși morala lor rabinistă — a evreilor de a pătrunde, sau a se lăsa influențați de spiritul arianic, ei au pornit o luptă, cu mijloace calculate, de distrugere a celor înafara poporului ales.

Particularismul normelor lor morale, confundate cu însăși religia lor, i-a ținut departe de orice afinitate cu sufletul altor popoare, perpetuându-le peste veacuri obsesia de „aleși“. Concepțiile abordate de ei cu meniri exterioare vieții lor, sunt microbii flagerării și săgeata năucirii minților creștinilor.

Morala lor care este obscuritatea și promiscuitatea ghettoului, filosofia libidinoasă și crezul lor politic a cărui exemplar tipic a fost Karl Marx, sunt vederile concepțiilor lor mărginite, care se găsesc azi în luptă hotăritoare cu o altă concepție reală și viabilă, născută organic din însăși viața realităților naționale a popoarelor, cu „dialectica naționalismului“.

Lupta ideologică la care asistăm azi, este conflictul iremediabil între două concepții, una tendențioasă și imorală, împregnată de internaționalismul distructiv și negativist, stâlpii

Cahalului evreiesc, și o altă concepție crescută firesc din străfundurile ancestrale a potențialelor proprii fiecărei națiuni și în perfect acord cu istoria năzuințelor metafizice ale ei.

Ramificațiile acestei concepții amonale și materialiste, a căutat să îmbăcsească cu putregaiurile ei, toate arterele spirituale ale națiunilor decretate ca dușmani definitiv, pentru a le imoraliza, anarhizându-le.

Vieții economice și politice i-a urmat câmpul cugetării filosofice și azi paradisul muzelor artelor a fost cutropit pentru a-l domina și direcționa după percepțele talmudului față de „goi“

Spiritul iudaic, lipsit de cea mai minimă posibilitate de adererță la cultura oricărui popor, în ultimele decade și-a asumat rolul de „spiritus rector“ în literatura noastră, anihilând creații autentice, deplasându-le spre mercantilism și vulgarietate. Dl N. Roșu în „Orientări în veac“ a analizat minuțios incapacitatea evreilor de a participa la cultura europeană, chiar de la începutul filosofiei arhipelagului și a culturii eterne Rome și până în zilele noastre, evidențiind tendențiozitatea lor de a falsifica sensul adevărilor eterne și a atrage atenția lumii asupra incapacității lor de a crea ceva înafara exclusivismului și sectarismului lor religios.

Cazul încercat de câțiva publiciști evrei de a identifica pe cel mai mare muzicant, Richard Wagner, că este evreu le definește spiritul lor de denaturare și falsificare.

Cu toată incompabilitatea noțiunilor de „evreu“ și „cultură“ organic predestinați prin mediul lor talmudic de a putea adera la spiritul oricărei culturi naționale, literatura noastră mai ales după războiu a trăit „sub pecetea semitismului“.

Mișcarea pornită a cărei port-drapel s'a făcut atât prin scrisul cotidian, cât și în sânul Academiei. N. Iorga, I. Al. Brătescă-Voinești, Oct. Goga, etc., în zilele trecute sf. Sinod, este o renaștere a bunului simț național pe care-l pângărea sexualismul imbecil al reprezentanților literaturii de avangardă. Tot secăturismul iudaic pripășit la noi s'a angajat deschizător de drumuri în literatura noastră sub aripa unei critici filo-semite.

Intrați pe făgașe literare din considerații tendențioase, dictate de concepția lor talmudică, fii ludei sau trezit șefi de școli literare, luând în derădere firul evolutiv și trecutul nostru.

literar, dând să se înțeleagă că dela ei începe cultura noastră și fără ei eram perduți.

Porniți la luptă distructivă sub pavăza concepției lor mărginite și brutale, pentru detronarea concepțiilor spirituale naționale, josnicia mijloacelor întrecea pornirile omului cavernelor și locuințele lacustre. Lipsiți de orice scrupul, pentru atingerea scopului foloseau în poezie, în roman, etc., mijloace cari displac celui mai elementar bun simț. Scenele pornografice, pornirile libidinoase descrise, expresiile triviale întrebuințate în maculatura subscrisă de toți Boncii, Cocii, Baltazarii, Adercii, Peltzii, etc., și editate de Hertii atentatorii bunului simț, centralizează acțiunile pretinsele opere literare.

Neisprăviții cursului primar, frizerii de mahala, dezertorii datoriiilor din stat, îmbăcsiți de idei comuniste și defetiști, umplu pagini din literatura comercializată pentru distrugerea spiritului de demnitate națională.

Neavând nimic valabil în el, spiritul iudaic împregnat de negativism și distructivism marxist, a dat naștere curentelor de invăzie anarhică în literatură noastră.

Geneza acestor curente efemere și exotice fiind climatul spiritual distructivist evreiesc, după cum d-l Radu Gyr o menționează printr'o laborioasă disecție publicată într'o serie de foiletoane din »Porunca Vremii« din 17. IV. 937, este înafara opiniei că marile revoluții lirice ar fi generatoare curentelor avangardiste: dadaismul lui Tristan Tzara, supra realismul lui Breton, Louis Arayon, cubismului Apolinaire, futurismului, etc. — după care opinie reprezentanții revoluției romantice: Theophile Gautier, V. Hugo, sau a revoluției simboliste: Bandelaire, Rimbant, Mallarné, etc., ar fi »ascendenții spirituali ai anarhismului curentelor de avangardă«.

Importația aceasta avangardistă, atât prin reprezentanții ei direcți de pur sânge ebraic, cât și prin neofiții lipsiți de duh, luptând să se înscăuneze în sufletul nostru, a trasat drumuri palide și consecințe dezaprobande, sau »amprente« cum le califică d-l R. Gyr, atât asupra fondului, cât și asupra formei. Romanul și poezia este sub obsesia sensualismului și sexualismului, iar termetismul poetic a dus la eliptica noțională și sintactică, care a insurecționat forma, anarhizând limbajul și gramatica.

Cu un astfel de conținut literar pornografic și vulgar au invadat ei în literatura noastră, uitând că pe ei îi paște un viciu organic, care îi îndepărtează dela sânul oricărei culturi.

În plina ascendență vre-o două decade ale acestui secol, literatura de avangardă se găsește azi într'un vertiginos declin în fața afirmării creațiilor de geneză autohtonă și cu originalitate specific națională, plămădita din vibrațiile intime ale spiritului băștinaș. Reviste de avangardă cu toată pleiade de talente pe care-i lansa cu emfază, decretându-i definitiv căștigați pentru literatură, — azi când în fața româneștilor reviste cari apar ca luceferii luminoșii pe bolta senină și albăstruie a sufletului românesc. Gândirismul și-a văzut roadele susținerilor lui tradiționaliste și prozatori ca: C. Petrescu, Gib. Mihăiescu poeți de un dinamism viguros: A. Cotrus, R. Gyr. au trecut definitiv în literatură, iar profundul L. Blaga a fost primit între Nemuritori.

Mișcarea viguroasă naționalistă pornită din străfundurile neamului prin glasul ei de peste veacuri, va face să tresalte la o nouă viață sufletul românesc și subrezenia lanțurilor cari au voit încarcerarea lui, vor cădea pentru totdeauna, trezindu-se la o nouă viață, ca eroul din basmele noastre.

Ciocnirea ideologică rezultanta a două concepții diametral opuse, una meschină, materialistă și atroce; iar alta spiritualistă și morală și cu perspective transcendente în armonie cu filosofia națiunilor istorice, se găsește într'un răsunător proces.

Glasul autorizat al marilor noștrii purtători de duh al epocii, s'a auzit în toate colțurile pământului românesc, demascând pângăritorii »ecumenicității naționale« și au decretat sentința definitivă în procesul literaturii decadente.

Petra Șerban

Dela administrația revistei.

După-ce toți membrii Asociației Învățătorilor din județul Arad abonați la revistă au achitat abonamentul pe anul 1937, rog pe ceilalți abonați din alte județe să binevoiască a achita abonamentul restant din anul curent și unii și din anul trecut 1936, altcum în Ianuarie le vom sista trimiterea revistei.

Sabin Mihașiu
Adm. rev.

Animatorul mișcării pedagogice arădane, prof. T. Mariș

Preparandia din Arad — azi Școala Normală — încă dela înființarea ei și-a avut apostoli cari se contopeau cu menirea ei, în funcție de imperativele vremii.

Ea a fost o adevărată pepinieră de unde se recrutau elementele cari în lupta acerbă cu stăpânirea străină, au purtat nestinsă flacăra aspirațiilor sacre ale neamului asupra de veneticul asiatic. Profesorii cari și-au măcinat spiritele dela înălțimea catedrelor Preparandiei, au știut răspunde din plin exigențelor vremii, călind sufletele vlăstarelor cari se succedau pe dinaintea lor, pentru visul de »care ne-au răposat și moșii și părinții«.

De pe înălțimea catedrei de pedagogie a acestei Preparandii, după împlinirea visului milenar, s'a lansat pentru învățătorimea arădană, noul ideal care trebuie să unească toate conștiințele românești, să le fortifice și să consolideze unificarea sufletească sub zodia muncii, pentru ridicarea prestigiului național-cultural, de către regretatul prof. T. Mariș.

Fostul prof. T. Mariș a sesizat cerința istorică a cotiturii neamului și prin articolul din »Școala Vremii«, »Spre un nou ideal«, s'a angajat pe firul tradiției Preparandiei și în lumina destinului Neamului. Inteligeța lui și munca asiduă, l-a ridicat din anonimatul celor câteva zeci de mii de învățători, la rolul de îndrumător și educator a vre-o cincisprezece generații de învățători. Idealul Neamului de a creia o cultură cu un pronunțat specific național, s'a contopit atât de firesc cu misiunea socială care-o înțelegea s'o realizeze T. Mariș, — atât dela catedră, cât și prin scrisul lunar.

Ajuns titularul catedrei de pedagogie a Preparandiei din Arad și-a dat seama de lipsa unei pedagogii naționale și înțelegând rolul factorului educativ în dezvoltarea și progresul angrenajului social, cât și importanța națională, impusă de transformările ivite în urma cataclismului mondial, — a fundamentării unei pedagogii pe baza studiului »in concreto« a

ȘCOALA VREMII

copilului român, — el a luptat printr'o muncă sdrobitoare și a reușit să realizeze frumoase »contribuțiuni la pedagogia românească«.

Dar pentru realizarea fundamentării științifice a unei pedagogii românești pe baza studiului științific al copilului român, și-a adoptat programul sistematic al »Soc. Dr. Pipoș pentru studiul copilului Român«, fondată în 1927.

Călăuzit de idealul acestei societăți, și-a început examenul antropometric la 3278 copii din jud. Arad, măsurându-le talia, greutatea și perimetrul toracic. Rezultatele experimentale sunt satisfăcătoare și ne dau un indiciu despre limitele pe care le atinge la anumită vârstă întrc 5—19 ani, fie talia sau greutatea, copilul arădan față de copii măsurăți de Binet, Variot și Chaunet; Quint, Godin, etc.

Plecând dela aspectul fizic care trebuie cunoscut în mod obiectiv și științific, fiind o condiție sine qua non a unei viabile educații integrale, Mariș a fost preocupat mai ales de studiul și întreprerțarca serios științifică a funcțiilor sufletești ale copilului pentru a-l înțelege și educa, în adevărata sa lumină și nu prin perimata mentalitate teleiomorfică.

L-a preocupat indeosebi problema atât de acută în psihopedagogia contimporană și care în lumina vederilor lui J. Dewey și Ed. Claparède și-a primit o interpretare justă în problema interesului. Interpretat de J. Dewey ca tendință de contopire a subiectului cu un obiect împregnată de o coloratură afectivă, sau de Ed. Claparède, socotit ca un simptom al unei nevoi de creștere și fiind analizat, grosso modo, în etapele lui de evoluție, — interesul a reformat multe concepții de educație și s'a ajuns de s'a luat ca principiu pivot la fundamentarea științifică a educației în școala lui Decroly. Pentru înțelegerea și întreprerțarea autentică a interesului pe care-l manifestă copilul arădan din epoca școlară, față de materiile de învățământ și față de aspirațiile lui de viitor, a înteprius T. Mariș al doilea ciclu de experimentări, servindu-se de metoda anchetelor aplicată la un număr de 3045 copii din județ între 7—20 ani.

Răspunsurile au fost clasate după vârstă și sex fixându-se curba de evoluție a interesului față de fiecare materie de învățământ și menționându-se aplicările pedagogice cari se pot

face în urma unei atât de serioase interpretări științifice de ordin pedagogic.

Concluziile practice cari reies din interpretarea obiectivă a materialului adunat sunt o probă de seriozitatea înțelegerii experimentării. Nu putem decât atrage atenția, în acest spațiu restrâns, asupra valorii pe care-o reprezintă concluziile logice din interpretarea materialului adunat pentru fundamentarea în viitor a unei serioase discipline pedagogice românești.

Dar aceste „Contribuțiuni la pedagogia românească: exameul antropometric și problema interesului“, n'au fost singurele obiective cari l-au preocupat pe prof. Mariș. Tot ce a frământat mișcarea pedagogică și școala românească, sub pana lui din revista „Școala Vremii“ — care dela apariție și până la moartea lui a fost creiată și îndrumată sub spiritul lui — a fost interpretat și discutat în vederea cerinței de a le armoniza cu imperativele unei școale românești și a unei pedagogii naționale. Școala activă, educația integrală, educația funcțională, regionalismul educativ, metoda centrelor de interes, metodele de cunoaștere ale individualității copilului, fișa individuală, pedagogică, personală, etc., toate au fost discutate în paginile revistei acestea, care — a crescut sub duhul și în spiritul lui de înțelegere și judecare.

A înțeles reflexul reciproc al vieții sociale asupra școalei și invers, și a subliniat în mod insistent atât prin scris cât și prin conferințe publice, importanța covârșitoare a legăturii dintre familie și școală, atrăgând atențiunea părinților asupra necesității unei educații cât mai pilduitoare pe care trebuie s-o dea copiilor lor. Preocupările lui în afară de acelea cari au fost ecoul problemelor cotidiene cari se cereau interpretate prin organul de puclicitate a învățătorimii din județ — prin prisma unei minți obișnuite a privi dela o perspectivă mai înaltă, — erau și de ordin istorico-cultural.

A căutat prin lucrarea: „Un pedagog organizator: G. Popa“, să desțelinească din bezna trecutului și să alunge praful uitării care s'a așternut peste memoria modestului și harnicului „pedagog organizator“ Giorgiu Popa, fiul județului, un ferment decisiv din pleiada celor cari prin năzuințele și posibilitățile lor modeste au fost așii conservării și redesteptării naționale ardeleni în aceste părți vestice.

Studiul morfologic asupra activității pedagogice a lui G. Popa și a valorii ei de actualitate, elaborat de laboriosul prof. Mariș, este o pilduitoare lecție morală și de înaltă datorie națională pentru toți cei ce simt sfințenia muncii tăcute și desinteresate în slujba națiunii.

Fiul Cherechiului, ridicat din modesta misiune de învățător, la postul de educator al Preparandiei arădane, călit sufletește la draconica școală dictată de pornirile aponyene, în urma războiului a fost purtătorul de cuvânt al învățătorimii din mijlocul căreia s'a ridicat și a înțeles s-o slujească până la moarte.

Ascensiunea lui este un indiciu de superioara lui altitudine sufletească și un stimulent pentru toți cei ce știu că zodia muncii constante afirmă capacitățile în viață.

Munca lui răspândită prin lunarele coloane ale revistei noastre arădane, cu multiple preocupări, nu s'a putut vedea întregită și adunată într'un volum, deoarece moartea ni l-a răpit prea grabnic. Datoria celor ce i-au înțeles rostul muncii, este de-a tipări într'o lucrare cu titlu care să-i designeze preocupările, cuprinzând într'o parte „contribuția la pedagogia românească”, iar în partea a doua articolele cari încheagă o gândire pedagogică unitară și care în haosul curențelor și problemelor pedagogice, ne pot ajuta azi, a ne contura armonnic o gândire unitară asupra mișcării pedagogice contemporane.

Împlinindu-se doi ani dela moartea lui, simțim lipsa celui care cu sufletul său cald a călăuzit părintește pasul tuturor aceluia, care se simțeau angajați în apostolatul satelor; el a căutat să unifice toate încercările spre cerințele noului ideal de muncă și abnegație întru ridicarea prestigiului național al științei pedagogice. Sufletul lui de apostol aprins, trebuie să devină de azi de când îi simțim mai mult nevoia, un „spiritus rector”, și ideile aruncate să le avem ca faze călăuzitoare în murca noastră pentru înălțarea prestigiului dascălesc și creiarea științifică a unei pedagogii naționale.

Este exemplarul cel mai sugestiv de pedagogie națională pentru noi învățătorimea arădană, spre a cărei realizare modestă prin muncă, trebuie să tindem.

A fost până azi animatorul cel mai fervent și mai dârz pentru generația noastră, a creierii și realizării unei frumoase și promițătoare mișcări pedagogice arădane.

Fie-ne lumina îndrumătoare!

Decembrie, 1937.

Petru Șerban

Psihologie aplicată

Cursul pentru studiul individualității ținut la Universitatea din București

Din necesitatea popularizării cunoștințelor și curentelor noi în educație, precum și pentru o îndrumare în activitatea obligatorie a învățătorilor în domeniul încă nepătruns al cinoatei fișe individuale, laboratorul de psihologie experimentală al facultății de filosofie-București, de sub direcția d-lui Prof. Universitar C. Rădulescu-Motru, a organizat pentru zilele dela 31 August la 7 Sept. a. c. un foarte interesant și bine demonstrat curs pentru studiul individualității.

Acest laborator a făcut studii îndelungate pentru alcătuirea unei antropologii psihologice românești, etalonând teste pentru toate funcțiunile sufletești, verificate pe 200.000 copii români, și realizând bareme din măsurători autropometrice executate pe 12.000 de subiecte.

Studiile cari au dus la aceste rezultate se află consemnate într'o serie de publicațiuni extrem de interesante pentru lumea educatoare.

Programul »cursului pentru studiul individualității« a fost întocmit ca să folosească în cea mai mare măsură auditorului, în majoritate format din învățători depe tot întinsul țării.

Încercăm în rândurile ce urmează să înfățișem, în rezumat, una din interesantele prelegeri ale d-lui I. M. Nestor șeful laboratorului lucrărilor de psihologie experimentală al facultății.

Vorbind despre valoarea introspecției, observației, a experimentelor și testelor în cercetările psihologiei actuale desprindem:

Metoda introspecției, prin confesiunile verbale ce ni le pot face despre ei copiii, cere multă prudență și atențiune, pentru a evita erorile datorite iluziunilor sau ignoranței copiilor în ceea ce privește propria lor viață sufletească. Viața sufletească a copilului nefiind încă pe deplin interiorizată și

organizată în jurul eului, ea îl interesează foarte puțin sau deloc. El fiind mai toată vremea orientat și interesat de ceea ce petrece în lumea lui exterioară, în afară de conștiința sa, se înțelege de ce nu va avea nici o grijă să se introspecteze și să-și dea seama de viața lor interioară, de propria lor trăiri.

De aceea, relațiunile introspecției infantile, în înțeles de introspecție personală pe care ar putea-o face copilul, nu vor putea fi folosite decât în acele cazuri, în cari vom fi căpătat convingerea că introspecția activează în viața copilului ca o funcțiune reală, nu imaginativă.

Dar nici în înțelesul de introspecție individuală adultă, pe care ar face-o observatorul sau, introspecția nu e recomandabilă, căci acesta căutând să-și dea seama de ceea ce petrece în sufletul copilului prin analogie cu ceea ce simte și trăește el, adult, sufletește, înseamnă a aplica anumite clișee adulte, cari se resimt mai toate de experiența personală și mai ales socială și a da naștere astfel la posibilități de interpretări greșite și subiective.

În concluzie, metoda introspecției ne poate conduce la observațiuni și generalizări singulare, cari pot fi desmințite de chiar conduitele zilnice ale copiilor, și atunci trebuie să recurgem la ajutorul unei metode mai bune: a observației.

A observa înseamnă a îndrepta atenția cât mai încorda asupra comportamentelor unui individ oarecare. Observația se face prin mai multe procedee sau metode, după cum le-au preconizat creatorii lor: Bechteren, Watson, Woodworth și Behaviour. Aceste metode sunt citate de vorbitor în număr de patru: 1. metoda chestionării și chestionarului, al cărui rezultat e condiționat de cultura psihologică a observatorului și de cunoașterea sistematică, reală și sinceră a copilului; 2. metoda psihografică întrebuintată în studiul individualității și mai ales în orientarea profesională, deși aptitudinea naturală de a prinde observația e foarte rară; 3. metoda cazoistică ce se ocupă cu adunarea și valorificarea cazurilor concrete și 4. metoda observației proceselor de evoluție, al cărei bun prilej de aplicare este jocul liber și natural al copilului.

Observația cu toate metodele ei ar rămâne un procedeu destul de valabil de cercetarea individualității, dacă cel care observă »ar ști să observe« și »ar fi bun observator«. Acest

neajuns pe care toți îl stăpânim aproape, provoacă suiectivitatea aprecierilor facute prin această metodă care astfel pierde din valoare.

De aceea, metoda observației, ca și a introspecției, neputând da rezultate total valabile în cercetarea individualității, trebuiesc completate prin metode experimentale.

Și observația poate fi experiment când na se face sistematic, deci nu poate fi un autogonism între ele, ci o colaborare reciprocă.

Să nu se confunde însă experimentul cu testul, care nu e decât o metodă, un experiment de examinare, iar nu de cercetare.

Experimentul este tot așa de vechi, ca psihologia însăși, cu deosebirea că la început nu era sistematic. Wund și Techner i-au deschis drumul exact.

Patru condițiuni necesită o cercetare experimentală:

1. Procesul studiat să fie intenționat, voluntar provocat sau declanșat; 2. să fie variat, izolat, și repetat; 3. să prindă o intenție științifică și 4. să poată fi măsurat, deci cu rezultat cantitativ.

Cele mai principale experimente sunt două:

1. Experimentele cu reacțiune, adică acele cari la o excitațiune exterioară de ordin sensorial, auditor, motor, vizual etc., prozoasă o reacțiune. Timpul dela perceperea excitațiunii până la executarea reacțiunii se numește »timp de reacțiune«.

El se măsoară cu aparatul lui Hipp numit cronoscop, sau cu cronoscopul pendular sau cu aparatul de reacțiuni coordonate al lui Piorkowschi folosit la mișcări. 2. Experimentele subiective, cari se ocupă cu studiul apariției și structurii percepțiilor sensoriale. Se obțin prin mai multe metode: metoda expresivă (exteriorizările sunt vizibile) metoda de auto-cercetare, metoda randamentului. (rezultatele procesului sufletesc) metoda anchetelor (strângerea materialului și documentelor de orice fel ne ne interesează: jurnale libere, memorii, fișe personale, certificate, poezii, desemnuri etc.) și metoda istorică (biografii, mituri etc.

Cifrele de laborator trebuiesc totdeauna interpretate căc, altfel ele nu ne spun nimic.

Deși experimentul nu mecanizează viața de conștiinței

totuși nu este cel mai indicat pentru investigațiile psihologice, căci sunt trăiri proprii, cari nu se pot descoperii prin experimente de laborator.

Aici intervine și completează observația și introspecția. Pentru toate putem spune, întrucât nu ne putem exprima pentru valabilitatea lor exclusivă, că avem numai ipoteze de lucru, iar nu metode definitive.

Materioul de experimentat: aparatele și testele. Aparatele nu constituie un scop, ci un mijloc. Scopul e analiza nu admirarea aparatului. Tendința psihologiei experimentale este de a înlocui aparatele prin teste.

Numele »test« care înseamnă »mărturie« (testis-martor) e de origine anglo-saxonă și se întrebuintează oricând pentru investigații. Este deci o metodă cu care se pot obține informațiuni în legătură cu anumite funcțiuni.

Istoricul testelor începe cu documentul lui Rieger (1885) apoi cu al lui Cattell (1890) care introduce primul în psihologie numele testului.

Primele cercetări cu teste se datoresc lui Gilbert Scripture, ca mai târziu, Alfred Binet să le dea amploare (1895). La început, testul avea un caracter calitativ, mai târziu devenind și cantitativ, adică urmărind nu numai timpul, ci și gradul de activitate al individului.

Caracterele testelor sunt: același material se poate da mai multor subiecte deodată; se corectează ușor fiind simple; au caracter de universalitate fiind ușor de aplicat în orice parte a țării. Testele se aplică tuturor funcțiunilor sufletești: inteligență, atenție, memorie, aptitudini etc. etc. și se diferențiază între ele.

Orice test cunoaște trei activități: 1. aplicarea, 2. cotarea și 3. centilarea lui.

1. aplicarea testului se face în strictă conformitate cu instrucțiunile date și alăturate fiecărui în parte. O abatere dela instrucțiuni, înseamnă o abatere dela însăși semnificația psihologică a testului respectiv.

3. Cotarea testului se face deasemenea conform indicațiunilor ce se dau în instrucțiunile lui. A cota, înseamnă a corecta testul și a afla numărul de puncte bune obținut la el de către subiect. Numărul acesta de puncte bune reprezintă cota testului

3. Cota unui test nu are nici o valoare dacă nu o raportăm la o normă, la un barem sau etalon, care odată construit permite centilarea testelor, adică valorificarea lor (rezultate individuale) în mod absolut obiectiv.

Etalonul se obține pe vârste din »curbele de frecvență« construite pe cât mai multe rezultate de experiențe, aplicând asupra lor anumite formule și anumite calcule. După ce calculele au fost făcute, rezultatele se obțin bimodal: pe deoparte obținem »punctele-normă« și pe de altă parte raportăm acele puncte la »centile«, cari sunt valori nuanțate între 10 și 100. Punctele împreună cu centilele formează un »barem« un »etalon« pentru vârsta respectivă, iar baremele pentru toate vârstele sunt sintetizate într'un »tabel de bareme«.

Odată aplicat și etalonat, testul trebuie verificat, arătându-i-se cât mai precis valoarea lui de diferențiere, valoarea prognostică și valoarea diagnostică. În acest scop se calculează: indicele de omogeneitate, indicele de validitate și indicele de fidelitate și constanță.

În încheiere, făcând sinteza introspecției, observației, experimentelor și testelor, d-nul Nestor își concludă subiectul precizând că: utilizarea concomitentă a tuturor metodelor dă roddele cele mai bune; în ceea ce privește persoana care se ocupă de cercetări psihologice trebuie: mai întâiu să învețe să cerceteze, apoi să gândească psihologic și numai după aceea să cerceteze.

C. Gh. Popescu-Pluta

inv.

Șimandul de Sus—Arad.

Gândirea, revista însuflețită de scriitorul plin de talent, D. prof. Univ. Nichifor Crainic, apare lună de lună cu un cuprins bogat și multă „merinde“ sufletească. Numărul de Crăciun este o adevărată revelație.

Sfarmă-Piatră, nădrăvana revistă condusă de scriitori demni și având director pe d. Al. Gregorian, a sărbătorit o etapă în viața ei. Mulți ani înainte!

DIVERSE

Ce politică să facă învățătorul român la granița de Vest?

O parte din frontierele noastre fiind trasate de curând pe baza configurației etnice, ne sunt puse la îndoială de anumiți vecini pe cari dreptatea istoriei i-a lovit în mod dureros. Pentru noi ele sunt hotare veșnice, peste cari nimeni nu se va întinde decât riscându-și viața. Pentru ei sunt linii trasate temporar cari se vor muta la dorința lor de cucerire, acolo unde se sisează ei. În fața acestor tentative nesăbuite avem datoria de a sta trezi ziua și noaptea și avem datoria de a adânci granițele și de a le întări prin orice mijloace spre a înfrâna poftele acestor vecini. Mijloacele de întărire a granițelor sunt de două feluri: fortificațiile militare și fortificațiile morale. A face fortificații militare este sarcina M. A. N. care lucrează prin organele sale. Partea noastră de muncă este rezervată în vederea ridicării fortificațiilor morale. Fortificațiile morale se zidesc lent, zi cu zi și an cu an, prin munca entuziastă a învățătorilor și a altor factori, ca biserica, presa ș. a.

Având în vedere aceste fapte, vom căuta să vedem ce datorie are învățătorul dela granița de vest față de colțul de țară unde profesează și ce activitate politică va trebui să desfășoare el pentru a-și îndeplini datoria față de neamul său potrivit cerințelor de ordin general și cerințelor locale.

Activitatea politică în țara noastră ca și în aproape toate țările democratice, fie ele cât de civilizate, a degenerat în lupte fratricide cari desbină neamul și îl slăbesc, spre marea bucurie a dușmanilor. Tăria unui neam stă în unitatea de aspirație și de voință. Când toată țara e împărțită în zeci de partide și sute de biserițe politice, chiar dacă am avea o populație de 100 milioane locuitori, am fi mai slabi decât orice națiune de zece ori mai mică, dar unită în gând și în faptă. La noi dezastrul adus de politică e infinit de mare. Țara e scârbită de palavragia demagogică a politicianilor de maidan, funcționă-

rimea e demoralizată din cauza numirilor, înaintărilor și mutărilor ilegale și a unei salarizări de mizerie. Comerțul și industria sunt în mâna evreilor, grecilor, ungarilor și altor venetici cari le-au cumpărat cu banii mitei dela politiciani incorecți și josnici, cari au pus interesul personal deasupra intereselor patriei. Oameni de nimic, nulități intelectuale și epave morale se ridică în posturi de conducere, compromițând prin incapacitatea lor notorie, interesele publice și autoritatea statului. Singura artă ce o posedă e arta de a-și spori apoi averile din operații infame, afaceri dubioase și nu rareori din furt la lumina zilei din banii publici, furturi foarte istețe, întrucât nimeni nu-i poate prinde deși toată lumea știe că au furat. Nicio boală socială n'a distrus puterea neamului prin fărâmițarea în cete de adversari, ca politica. Sate liniștite, cari sub regimurile străine de tristă amintire, erau unite în gând și simțire cu toată suflarea românească, s'au transformat azi în câmpuri de răzăoiu unde taberele politice se bat cu înverșunare pentru cucerirea himerei în veci amăgitoare, a puterii. E atât de adânc înrădăcinată această patimă în sufletele românești, încât trebuiesc ani de luptă pentru a readuce pacea și buna înțelegere între români. Din luptele politice, cari devin deseori sângeroase, trag foloase numai străinii. Orașe cu populație românească numeroasă nu pot să-și aleagă consilii comunale formate din români, pentru că românii nu se prezintă solidari, ci împărțiți în 3—4 partide dușmane, pe când minoritarii uniți în grupuri compacte și ascultând de o singură conducere ne cuceresc încetul cu încetul posturile de comandă, odată cu înstăpânirea pe bogățiile țării. Noi am rămas tot săraci și tot umiliți în fața străinilor, cașicum am fi niște tolerați în propria-ne țară. Când noi ne sfâșiem în lupte fratricide, ei se unesc și se ajută. Când noi ne ascultăm glasurile profetilor cari ne îndeamnă la unire prin iubirea de Patrie și de Dzeu, Ungurii se ridică la un singur cuvânt al șefilor lor iar inima lor bate în ritmul inimelor dela Buda-Pesta. Când soarele se scoboară spre asfințit gândurile lor îl urmăresc cum impurpurează draga lor pustă, peste care sburau acum o mie de ani în goana sălbatecă a cailor.

Iar când răsare plin de foc și de generoasă viață, ei se întrebă dacă n'a răsărit cumva soarele zilei mult așteptatei răfuei, când Transilvania perla Coroanei României; să treacă

iarăș cu podoaba cea mai prețioasă a Coroanei unui oarecare Sfânt Ștefan.

Astfel stând lucrurile în urma politicei deșănțate a partidelor, ce atitudine vom lua în fața chestiunilor politice, aici la granița de Vest?

Vom lupta pe frontul partidelor cari se sfășie nimicind unitatea și puterea neamului românesc? Vom îmbrăca o cămașă de zale și vom eși în lume strigând că numai cu noi e dreapta și adevărul, nimicind pe toți acei ce nu sunt de credința noastră. Nu, prea mulți sunt acei ce rătăcesc poporul îndemnându-l la ură și vrajbă, ca și noi să le sporim numărul. Prea mulți sunt rătăciți pe cari trebuie să-i readucem la matca adevărată a vieții neamului românesc, ca să mai contribuim și noi la înmulțirea lor. Când ne gândim la politică, aici la granița de Vest, trebuie să avem în vedere două lucruri; 1. că este granița cea mai periclitată și 2. că noi suntem niște apărători ai ei. Este cea mai periclitată pentru că avem un vecin care ne-o contestă și se pregătește să se arunce la cel dintău prilej asupra noastră, ca să ne sfășie trupul țării; și este periclitată și prin faptul că avem în satele și orașele de pe lângă această graniță, o populație minoritară ostilă nouă, care sporește nesiguranța frontierei, căci într'un caz de desnodământ extrem n'ar n'ar fi nicidecum de partea noastră.

Frontiera nu este numai linia de demarcațiune între teritoriile a două țări; ea este o regiune mai mult sau mai puțin mare în atingerea permanentă cu sufletul țării vecine, de unde străbat zilnic ecouri peste șanțul ce le hotărniceste. Această regiune și populația ce o locuește, trebuie întărită dacă de dincolo de hotar știm că ne pândește un inamic, căci dacă o lăsăm nefortificată vom suferi amare consecințe. În vremurile vechi împărații și regii zideau la frontierele împărățiilor orașe-cetăți în cari trimeteau locuitorii cei mai destoinici și mai curagioși ostași-cetățeni cari apărau granițele până soseau armatele domnitorilor. Siguranța țărilor sporea, când știau că au o frontieră bine păzită. Astăzi nu este destul să le apărăm numai cu fortificații militare, ci trebuie să cerem granițe sufletești distincte făcând din regiunile de frontieră cetăți de suflet românesc, ziduri impenetrabile de cari să se spargă totdeauna valurile străinismului.

Aici la granița de vest să nu uităm niciodată că suntem în avant-posturile românismului în lupta de apărare contra unor dușmani milenari al căror unic scop e prada, iar prada suntem noi. Vom ști că între noi și ei pacea nu va fi posibilă. Sufletul lor e astfel construit, că nu ne-ar putea niciodată iubi sau stima. Veacurile de asupriți nedrepte și barbăre au săpat între ei și noi o prăpastie atât de adâncă încât niciodată nu va fi posibil să ne întindem mâna peste dânsa, ci ori ei ori noi ne vom prăbuși odată în ea. Să nu ne amăgim cu vorbe deșarte de pace și bunăînțelegere, cari au singurul scop de a ne adormi vigilența să pregătim sufletul poporului pentru unire arătându-i în permanență pericolul. În comunele cu populație minoritară, să căutăm ridicarea prin toate mijloacele a românilor căutând să-i ținem strâns uniți în jurul școlii și a bisericei. În alegeri comunale, județene ori parlamentare să căutăm să adunăm pe români într'un singur manunchiu și să-i sfătuim să acționeze în concordanță cu interesele curat românești. Să facem să înceteze rușinea luptelor între frați cari ne aduc înfrângerea în toate domeniile și să căutăm să recăștigăm pozițiile pierdute de noi și ocupate de străini. În conferințe, la șezători culturale, la orice ocazie potrivită, să facem mereu atent poporul românesc la pericolul din afară și la pericolul și mai mare al desbinării interne.

Vom face politică românească de apărare a intereselor națiunii române și de întărire a sufletelor tinere pe temelii de dragoste de neam și de țară și pe voința de jertfă. Dacă nu putem înlătura firmele politice, căci nu suntem cei chemați pentru aceasta și dacă împrejurările ne obligă să le cerem din nefericire concursul, să ne ferim a ne da lor cu totul, adoptând mentalitatea îngustă a lor, care a dus la desbinare și la uitarea marilor comandamente naționale. Politica noastră să fie românească nu ne interesează nici-o firmă și nicio tarabă. Dacă găsim un om și o idee nobile care este o porunca a destinului neamului românesc și dacă inima și rațiunea ne spune că aceea ar fi calea adevărului în materie politică, să păstrăm ideea în sufletul nostru ca pe un lucru sfânt, să căutăm a infăptui în direcția ei ceace este spre binele neamului, fără a ne amesteca în noroiul luptelor de partid de unde se prea poate să ieșim învinși de alții. cu mai puține calități dar mai brutali și mai

obraznici, sau să ieșim învingători și desonorați. Căci una este doctrina și alta este lupta de partid. Una este atelierul de idei nobile iar cealaltă e taraba unde se vând ideile făcându-li-se reclama deșănțată în fața unui popor desorientat care nu știe în ce să mai creadă.

Dacă se găsesc printre învățătorii dela graniță exemplare inteligente cari simt chemarea de a face politică adevărată și au și suflet de esență cu totul superioară, care i-ar îndreptați să se ridice spre culmi de glorie și putere pe drept meritate, nu îi va putea nimeni opri de a merge pe drumul destinului lor, căci dacă i-am pierde ca învățători i-am câștiga ca mari și inteligenți îndrumători, cari ar duce țării mai mari și mai prețioase servicii.

Acei cari fac politică demagogică și ne scârbesc prin ușurința cu cari terfelesc ideile cele mai înalte, acei plini de o nemărginită suficiență spoțiți la suprafața inteligenței cu sgura principiilor politice prea înalte pentru sborul de perpelita al minții lor, acei palavragii ușurateci, oratori de bălcu și scamatori de idei, n'au ce căuta între învățători, mai ales aici la frontiera vestică.

Aici nu se simte de fel lipsa unor astfel de oameni, ci a unor învățători cari să fie buni români, buni creștini și să aibă acel duh misionar, care să nesocotească micile patimi și să nu să teamă de marile obstacole.

Trebue sprijinit antirevizionismul ca răspuns la marile agitații și convulsii ale vecinilor, cari vor să nimicească tratatele ce consfințesc drepturile noastre asupra ținuturilor recâștigate prin jertfele de sânge ale eroilor. Tratatul dela Trianon este ținta atacurilor lor furibunde pentru revizuirea căruia au pus în joc toate mijloacele lor de perfidă și ingenioasă propagandă. Antirevizionismul este pentru noi o poruncă la care trebue să răspundem prin sprijinul ce ni-l cere Liga antirevizionistă și prin muca de luminare a poporului român căruia să-i dăm siguranța morală că nimeni afară de dânsul nu posedă drepturi istorice și divine asupra teritoriului patriei și asupra tuturor bunurilor ei.

O altă datorie politică de cea mai mare importanță este de a lumina poporul asupra mișcărilor subversive ale comunistilor și a-l feri de influența lor dăunătoare. Această mișcare

dirijată din întinericul moscovit au scopul de a răsturna ordinea și civilizația, creștină spre a întrona domnia fioroasă a Evreilor înconjurați, ceata tuturor zdrențelor umane, e folosită de Unguri pentru a răsvrați poporul împotriva stăpânilor legali și drepecți, spre a provoca desordini cari să slăbească unitatea și tăria poporului român, pentru a-l menține într'o stare de slăbiciune permanentă. Această nebulie colectivă începuse să facă ravagii în țara noastră acum câțiva ani și niciodată nu trebuie să că credem forțele ei s'au epuizat sau dirijorii mârșavi ar fi obosit. Ana Pauker zace la închisoare, dar trăesc alții la lumina zilei, cari au învățat din pățania ei să fie cu mai multă băgare de seamă.

Aici la frontiera vestică e cu atât mai prielnică această propagandă, cu cât elementul românesc este imbibat cu elemente comuniste, pentru că prin românism străinii urmăresc slăbirea elementului românesc. Această periculoasă boală trebuie distrusă de pretutindeni unde microbul ei a fost introdus, căci toată desordinea și haosul de după războiu este opera acestui flagel nemiintâlnit în istoria omenirii.

În rezumat, activitatea noastră politică la frontiera de vest trebuie pusă în slujba neamului românesc, sprijinind toate acțiunile de ridicare și întărire a poporului român și luptând împotriva politicianismului deșăncat și a tuturor curentelor de idei cari urmăresc slăbirea sufletului românesc și nimicirea unității lui, care este puterea adevărată a sa.

Trbuie să ne obișnuim mai ales noi că viața este o luptă continuă și cine e continu activ, cu țeluri precise și neînfricată în lupta pentru îndeplinirea scopurilor sale, acela singur birue și se înalță pe sine și neamul său.

Trbuie să ne obișnuim cu gândul că niciodată nimeni nu îți acordă prietenia și stima pentru națiunea ta, decât atunci când țara e puternică.

Pentru noi procesul istoric s'a încheiat prin întinderea frontierelor în limita întinderii populației românești. Nu trebuie să dormim pe laurii unei victorii scump plătită, ci să fim trezi mai ales astăzi, când trăim vremuri, când multe din iluziile umanitariste s'au spulberat.

...Un edificiu înalt și frumos că o locuință de zei a început să se năruie. E Societatea Națiunilor. Toate țările slabe își

puseseră într'ansa ultimile nădejdi. Clădită pe baza subredă a frățietății între popoare și cu turnurile în norii de iluzii ai păcii eterne, era firesc să fie mai slabă decât vânturile aspre ale războiului, cari s'au abătut iarăș în Europa. A fost un vis frumos care se spulberă pe încetul. Zeii se prabușesc, iluzia păcii dispare și singura cale spre viață fericită și pace e calea iubirii proprii.

Dușmanii milenari ne refuză ramura de măslin, când știm că mâna cu care le-o oferim e slabă; dar ne-o primesc repede și cu bucurie prefăcută, când știu că brațul ne este puternic și picioarele adânc fixate în pământul patriei recucerite.

Barometrul sufletului internațional arată la ora aceasta o presiune, care se urcă mereu. Norii se adună amenințători, fulgere încep să pornească, și ici în Spania, colo în China, furtuna s'a deslănțuit năpraznică și omorătoare. Să fim atenți! Vai de acei ce nu au adăpostul patriei fortificat și pregătit să țină piept furtunilor.

La frontiera de vest norii stau adunați de 19 ani. Nicio rază de soare n'a străbătut prin ei, niciun colț de cer nu s'a înseninat.

Furtuna așteaptă momentul nostru de slăbiciune spre a se deslănțui.

Să pregătim la frontieră gropi adânci și ziduri puternice din suflet și beton; iar dacă hoardele navălitore ar avea oarba îndrăzneală să pornească la asaltul acestor ziduri, să le pregătim o soartă de care să se îngrozească și iadul și cerul.

Vasilie Lădaru.

inv. Șeitin

*Dorim cetitorilor noștri sărbători fericite și
an nou plin de veselie și noroc.*

Sărbătorirea învățătorului Vichentie Guleșiu din Șofronea

După o muncă de 34 ani de serviciul școlii românești, pe ziua de 1 Noembrie a. c. învățătorul Vichentie Guleșiu. a trecut la pensie.

Învățătorii, cari formează cercul cultural »Curtici« al cărui presedinte a fost timp de 7 ani, în frunte cu revizorul școlar d. Lazar Igrășan, au sărbătorit pe Dl. Vichentie Guleșiu, în cadrul ședinții cercului cultural și printr'o masă camaraderescă dată în Curtici în ziua de 28 Noembrie c. Acest învățător și preot este o figură binecunoscută în tagma învățătorească și este apreciat ca unul dintre cei mai de valoare luptători culturali ai satelor.

Activitatea sa în timpul celor 34 ani de muncă devotată pe teren școlar cuprinzând perioada marilor încercări din timpul școlii confesionale din Ardeal și al oprimării aceleia prin faimoasa lege a satrapului Aponyi, fiind un învățător integru al neamului său, i-a creat un bine-meritat nume.

Când existența școlii românești, de atunci confesională era complicată, el, a stat la postul său de român și a ținut treaz în sufletul elevilor și sătenilor lui, sentimentul dragostei de neam și idealul ce avea să se îndeplinească.

Pentru ținuta lui Daco-Romană, cum îi reproșau dușmanii de atunci au avut de suferit multe neplăceri, iar în timpul »roșiilor« lui Bela Kun, ca învățător în com. Șeitin, a fost silit a se refugia în Arad, la scutul Francezilor, pentru delictul, că a participat ca delegat al Consiliului național, la decretarea uni-

rii în Alba-Iulia, la 1 Dec. 1918 și pentruca a aruncat emblema maghiară de pe frontispiciul școlii.

După preluarea imperiului a fost chemat de primul revizor școlar rom. de Arad. Dl. Iosif Moldovan, împreună cu alți învățători distinși, la o școală din Arad, în vederea românzării școalelor.

Ajuns aci, în dorul de a se perfecționa, deși mai în etate ; a participat 4 ani dearândul la cursurile de vară dela Brașov și Deva, deprinzându-se în toate ramurile lucrului manual în așa fel, încât ani dearândul a fost detașat ca maestru de lucru *manual* la școala normală »Dimitrie Țichindeal« din Arad, când aceasta era în Gai.

A fost apoi numit în circ. Pecica subrevizor de control, de care serviciu s'a achitat conștincios mai mulți ani.

Alături de Inspectorul școlar Iosif Moldovan și alți învățători din Arad, a conlucrat la înființarea cooperativei »Pârnavana« și a băncii populare »Spiru Haret« din Arad în consiliile cărora a stat ca membru și casier mult timp.

În timpul cât a stat la Arad a studiat și a terminat Teologia luând capacitatea de preot, și fiind mulți ani diacon ceremonial la catedrala din Arad, în timpul Episcopului de pie memorie Dr. Grigorie Comșa.

În timpul din urmă înființându-se, lângă Arad, colonia românească Șofronea, din motive de ordin național și bisericesc a fost invitat de autoritățile școlare și bisericești ca să ia acolo postul de învățător și preot.

Ajuns aici, a muncit timp de 10 ani în ambele posturi, cu multă însuflețire, așa că și-a câștigat întreaga simpatie și apreciere a sătenilor, colegilor și a autorității școlare, care l-a și numit ca președinte al cercului cultural. Colegii Dsale cari formează cercul cultural »Curtici« și-au făcut o sfântă datorie când au sărbătorit ieșirea Dsale din cadrele active a școlii.

Cu această ocaziune, șeful nostru, d. revizor Lazar Igrisan, spre a consfinți actul, a luat parte cu tot sufletul d-sale, atât de apreciat și iubit de toată învățătorimea, la aceasta sărbătoare. Dsa, prin cuvinte mișcătoare înfățișează cele două mari figuri ale timpului și în deosebi ale sprijinirii nevoilor școlii și învățătorilor, M. S. Regele și Ministrul Culturii Dr. Angelescu. Scurta-i vorbire fiind furtunos întreruptă de aplau-

zele asistenții. Ultimile fraze au fost consacrate sărbătoritului. Mai relevează meritele d. Guleșiu, inv. Ioan Cioara și Cosma Ogarcă. Sărbătoritul le răspunde, foarte emoționat, la toți. S'a expediat apoi o telegramă omagială M. S. Regelui și alta dlui Ministru Dr. C. Angelescu. La ora 5 d. a. s'a sfârșit această întrunire frățească, participanții conducând în corpore pe șeful lor la gară, unde și-a luat ramaș bun dela toți membri cercului învățătoresc.

Asistent.

Intreită sărbare dăscălească în comuna Toc-Ărad

In comuna Toc s'a edificat o școală nouă, modernă cu ajutorul prefecturii și Comitetului școlar județean Arad.

În ziua de 21 Nov. a. c. s'a inaugurat această școală în cadrul unei sărbători frumoase și înalțătoare, fiind prezenți și membrii Cercului cultural Petriș, notarul din Săvârșin și inv.-preot Sabin Mișuțiu din Arad.

Des de dimineață de pe toate străzile pâlcuri de țărani îmbrăcați în haine de sărbătoare se adună la Sf. biserică.

La sf. liturghie elevii școalei primare dau răspunsurile liturghiei sub conducerea învățătorului pensionar Teodor Savu. Irmosul și priceasna le cântă învățătorul Pipa Ștefan din Corbești.

Inv.-preot Sabin Mișuțiu din Arad ține o predică avântată, în care, în legătură cu pericopa zilei, combate păcatul lăcomiei și îngâmării și mai vorbește despre educația religioasă-morală a copiilor.

După serviciul divin toată lumea pleacă la actul sfințirii școalei savârșit de preoții Petru Binchici-Ilteu, Sabin Mișuțiu-Arad, Ignatie Dihor-Toc și George Marcu-Săliște.

După sfințirea școalei preotul S. Mișuțiu ține o vorbire despre însemnătatea școalei în viața popoarelor, indemnând

poporul să țină la școală și biserică, instituții cari au condus viața spirituală a poporului Român prin vremuri grele.

DI inv. preot George Marcu delegatul Revizoratului Școlar din Arad și președ. cercului cultural, mulțumește tuturor cari au contribuit la zidirea școlaei. Preotul Ignatie Dihor mulțumește celor prezenți la serbare, iar preotul P. Binchici îndeamnă poporul la jertfe pentru biserică și școală și binele comun și pe mai departe.

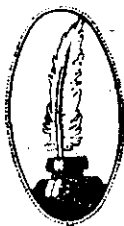
După actul sfințirii toți oaspeții sunt invitați la masă la Teodor Savu inv. pens. Toc.

După masă la 3 ore s'a început serbarea poporală a cercului cultural unde corul mixt și corul școlarilor din Toc s'au produs cu cântări, poezii și piese teatrale sub conducerea tînărului învățător Octavian Savu, care la fiecare punct a secerat urale de laudă, pentru punctele așa de bine alese și frumos executate. În decursul serbării inv. Ștefan Dumitrescu din Petriș a ținut o conferință poporală foarte bine reușită în care arată datorințele cetățeanului României Mari, combate lenea, luxul și beția și îndeamnă poporul la muncă rațională și intensivă.

În fine inv. pr. Sabin Mișuțiu încheie serbarea comunicând poporului că am sărbătorit afară de sfințenia școlaei, trecerea la pensie a învățătorului Teodor Savu, care a funcționat cu vrednicie 38 ani în această comună și venirea ca învățător nou la școala nouă, a fiului acestuia Octavian Savu, carele deși numai de 2 luni venit în comună și-a arătat vrednicia cu ocazia serbării de azi, conducând două coruri înființate de dânsul. Mai îndeamnă poporul ca să îmbrățișeze cu drag biserică și școala și pe conducătorii ei. Păcat însă că sala de învățământ nu s'a făcut cu 3 m. mai lungă și 2 m. mai largă, dovedindu-se prea mică, pentru poporul și elevii din Toc, cu ocazia sărbării.

S. Mișuțiu

CĂRȚI

REVISTE

O Carte nouă de niște autori vechi:

Geografia Județului Arad pentru clasa II-a primară.

Încă din secolul al XV-lea, Rud. Agricola, pedagog și filolog heidelberghez scria în tratatul său „Despre școli și metoda de a studia”, că a învăța înseamnă a face trei lucruri și anume;

1. A căuta să înțelegi bine, ceea ce vrei să înveți.
2. A căuta să-ți imprimi bine în memorie, ceea ce ai înțeles.
3. A căuta să produci dela tine, ceea ce ai învățat, cu ce ai înțeles și memorizat.

În decursul timpurilor, aceste trei adevăruri au fost trecute cu vederea, fie în total, fie în parte. Într'adevăr, în epoca anterioară și contemporană lui Agricola, a învăța însemna, pur și simplu, a memoriza fără a înțelege și fără a produce ceva, adică fără a aplica cele învățate. Felul acesta de învățare s'a continuat cam până către sfârșitul secolului al XIX-lea, când autorii lucrării de geografie de care vorbim erau prin școli.

Ca o reacțiune contra memorizării mecanice și sleitoare de forțe, a venit reacțiunea înțelegerii fără memorizare și fără aplicare: dintr'un extrem s'a căzut într'altul. S'a practicat acest metod de învățare vreo jumătate de veac, până la războiul cel mare, când toată atenția educatorilor era îndreptată asupra înțelegerii, memorizarea fiind aproape exclusă, atât din învățământul primar, cât și din cel secundar. Efectele rele s'au văzut. Felul acesta de învățatură ne-au dat elevi care în realitate nu știau nimic. În fața unei suflății noi, așteptau să le dai elementele necesare operațiilor suflății pretinse, căci ei nu le posedau. Chiar un profesor universitar a scris cândva, că puțin îl interesează dacă elevii știu ceva la examene; ceea ce are pentru el importanță este cum operează cu elementele, pe care, dacă nu le are în memorie, trebuie

să le dea examinatorul. Metoda aceasta de învățare s'ar putea compara cu o fabrică fără depozit de material brut cu o armată fără munițiuni.

Rezultatele rele ale înțelegerii fără memorizare și aplicare n'au întârziat de a se arăta. De aceea, după războiul mondial, în loc să se corecteze ce era eronat, s'a căzut într'o abatere și mai mare. Falșii pedagogi sau pedagogii neisprăviți, au seos din arsenalul istoriei educației, un procedeu vechiu, pe care l-au deformat, l-au degenerat și, ca să nu să cunoască că e vechiu, i-au dat un nume nou și i-au zis „Școala activă”. Aceasta a însemnat, în majoritatea cazurilor, aplicare fără înțelegere și fără memorizare. A însemnat reducerea învățării la acțiune, la lucru, la transformarea școalelor în ateliere. S'au izgonit, pe alocurea chiar băncile, „adevărate instrumente de tortură” din școli și s'a înlocuit cu teșghele de lucru, cu mese, cu ce vrei, pentrucă așa fac Americanii, cei cari dau tonul modei în educație și ale căror școale fără idealizare și fără memorizare și înțelegere, dau mai mult „gangsteri” decât oameni bine educați.

Autorii geografiei județului Arad, Dni, V. Nicolescu, profesor de pedagogie, I. Mladin și N. Cristea, membrii ai corpului didactic aproape de pensie, nu cad în nici una în extremele de mai sus.

Cartea d-lor nu neglijează înțelegerea și intruiția, nici memorizarea nici aplicarea. Fie care lecție cuprinde trei părți. Prima este destinată intuiției și înțelegerii. Partea a doua cuprinde esența lecțiunii, sintetizată în câteva rânduri scrise subliniat și destinate a fi memorizate. Partea a treia a fiecărei lecțiuni cuprinde numeroase aplicațiuni, gradate dela ușor la greu.

Manualul de care vorbim mai are și alte însușiri. În primul rând s'ar putea numi o geografie-metodă, pentru că conduce pe învățător în desfășurarea unor lecțiuni, orientându-l atât asupra generalităților, cât și a amănuntelor.

Ceea ce face ca această mică lucrare să fie într'adevăr superioară celorlalte similare ei, este localizarea. Dacă examinezi una din geografiile de județ exisitente, vezi că s'ar potrivi foarte bine oricărui județ din țară, chiar dintr'o altă țară streină. Geografia județului Arad nu este o geografie generală de județ, ci este o geografie locală. Clasa descrisă este o anumită clasă dintr'o anumită școală.

Școală descrisă este o anumită școală dintr'o anumită cor

mună. Satul sau orașul descris nu este un sat sau oraș anonim, ci un anumit sat sau oraș. Ba ceva și mai mult chiar, dacă sunt unele școale într'un sat sau oraș, lecția este alcătuită pentru o anumită școală, nu pentru toate școlile satului sau orașului. Aceasta silește pe fiecare învățător să facă geografia locală a școlii satului sau comunei, să facă geografie locală, în sensul vederilor marelui Pestalozzi. Geografia Aradului nu e ca alte geografii de județe, în care sunt gravuri cu vederi dela munte pentru unele dela deal sau dela șes și viceversa.

Din cauza cerinței de a se face într'adevăr geografie locală, manualul acesta este cam voluminos în comparație cu cele existente. Într'adevăr, afară de partea generală, care cuprinde materia trimestrului al treilea, geografia propriu zisă a județului și materialul primelor lecțiuni până la „însemnarea punctelor cardinale pe table și tăblițe”, manualul de care vorbim e dublu sau triplu, pentrucă cuprinde geografia a două sate unul dela șes și altul dela deal și geografia orașului Arad. Materialul acesta „local” nu se tratează de toți elevii claselor a doua din județ. Cei dela sate vor trata satul respectiv, începând dela clasa în care se află, iar cei dela oraș, orașul în care se află. Autorii au avut grijă și au însemnat prin notițe, în josul paginii, cărei localități i se cuvine lecția tratată. Dacă împărțim la trei paginile dela pagina 13 până la pagina 93, de unde încep și unde se termină lecțiile tratate în triplu, adică (80:3=27), vom găsi că manualul acesta de geografie are în realitate 45 pagini, pe care trebuie să le străbăta elevul, nu 120 cât cuprinde toată cartea.

Ar fi de dorit ca un manual de geografie pentru clasa II-a primară să fie alcătuit pe regiuni: unul pentru oraș, altul pentru comunele dela șes și altul pentru cele dela deal. Greutățile tehnice pentru întocmirea unei astfel de lucrări, credem că n'ar efiliți prețul cărții. Bogăția clișeeilor face încă unul dintre meritele acestei cărți: unele, ca planul orașului Arad și altele, ca desemnările formelor de relief ni se par neîngrijite sau necorespunzătoare. Autorii ne-au dat explicația acestor abateri. În desemnările originale, câmpia peste tot era colorată verde, dealul cafeniu deschis, iar muntele cafeniu închis. În plus, ficcare din cartierele orașului Arad, în plaul orașului, erau colorate deosebit. Pentru așe evita planșele în culori, s'au evitat desemnele colorate. Din cauza aceasta câmpia, a țesut în clișeu, cenușie deschis, dealul cenușiu

mai închis iar muntele aproape negru. Invățătorul diligent și priceput va îndemna elevii să coloreze cu pastel, acolo unde trebuie, cu vâpseaua corespuuzătoare.

În comparație cu Geografia României de Dni Mehedinți și Dongorozi, care are 116 pagini și costa 50 lei, manualul de geografia județului Arad lucrat de Dni V. Nicolaescu, I. Mladin și N. Cristea, care are 120 pagini, nu costă decât 32 lei.

Iată care sunt calitățile acestui manual, iată pentru ce am dat articolului nostru, titlul „O carte nouă de niște autori vechi”.

Un invățător

I. Blăgăilă: Spre o nauă metodă a scris cetitului: Această lucrare a apărut de sub teascurile tiparului se află la toate librăriile din Arad și la autor, str. Consistorului 5. Costul ei este 10 lei, autorul gândindu se la punga celor ce au trebuință să o cumpere.

Dela Banca Invățătorilor

1. Instrucțiuni pentru obținerea împrumuturilor.

Pot cere împrumuturi dela Banca Invățătorilor din Arad, toți invățătorii, cari sunt membri la această bancă — Suma maximă până la care se poate împrumuta un membru este de lei 30.000. Până la 20.000 se cere solicitatorului și girul a încă 2 invățători (unul poate fi înlocuit de soția petiționarului chiar dacă nu-i în-invățătoare) Dela 20.000 în sus, banca dă împrumuturi cu întabulare pe casă ori pământ

Cererile de împrumut se înaintează direcțiunii Băncii până la 15 ale fiecărei luni, pentru a putea fi văzute de Consiliul Băncii iar suma împrumutată se ridică la proxima plată de salarii, de către solicitant ori altă persoană cu procură legalizată de direcțiunea Școalei. La cerere, suma se trimite și cu poșta.

Cum se completează imprimatale? O condiție esențială pentru obținerea unui împrumut este completarea imprimatelor Acestea sunt în număr de 4 și se expediază de către Bancă, la cerere.

a) *Cerere de împrumut* se va completa cu numele și do-

miciliu solicitatorului, suma cerută și termenul de plată (10 sau 20 luni). A se cunoaște că, pe 20 luni, se acordă împrumuturi în mod excepțional și cererile bine documentate. Deasemenea se va scrie în cerere: numele giranților și adresa lor. Cererea va fi semnată de debitor și giranți la locul indicat în imprimat. Semnăturile vor fi autentificate de un director școlar, ca fiind făcute în fața sa.

b) *Contractul de împrumut* se completează după indicațiile din imprimat, nescriindu-se suma și dobânda. Acestea se vor scrie de către Bancă potrivit aprobării de către consiliu. Când pe contract semnează pt. autentificare un director, nu mai e nevoie și de martori.

c) *Efectul (cambia)* va fi semnată în alb, adică nu se va face niciun fel de complectare, doar semnăturile. Semnăturile se vor face la *dreapta jos*, toate trei, în ordinea în care s'a semnat și cererea. Adică, semnează cel care cere împrumutul și sub el cei doi giranți. *Semnăturile vor fi complete*, (ex Ion Crișan, iar nu I. Crișan). Lângă semnătură, *nu se va indica nici calitatea semnatarului* (debitor, girant I. etc.) nici domiciliul.

d) Fișa cu *„date de informațiuni“*. În partea de sus, se vor scrie numele și domiciliul celor ce au semnat cambia, în aceeași ordine ca în cambie. În corpul *„fișei“* nu se va scrie niciun nume, ci doar averea. Sunt 3 rubrici orizontale. Prima e rezervată pentru *averea* (nu numele) debitorului iar celelalte două pentru giranți: La Capitolul *„Averea imobilă“* sunt 4 despărțituri. În cea dintâiu se va trece felul averii: casă cu grădină, pământ arabil, fântă, vie, moară, pădure, livadă de pomii. — (*În această rubrică nu se vor scrie nume*). În rubrica a doua se va preciza suprafața. În a treia, unde este situată averea. În a patra valoarea actuală a averii. La capitolul *„Averea mobilă“* se va arata felul averii: mobilier, mașini, unelte de plugărie, animale, etc. și valoarea actuală a acestei averi.

La capitolul *„Venituri“*. Se va arata valoarea lunară a salariului astfel: Salar lunar dela stat, lei 440. La ultimul capitol *„Datorii“* se vor arăta datoriile fiecăruia as. averii ori popririle pe salar. Propririle se vor arăta în valoarea reținerilor lunare. În partea de jos a *„fișei“* vor semna debitorul și giranții în ordinea de pe cambie.

2. Ce este cu părțile sociale?

Membrii, cari au achitat în întregime capitalul social ce l-au subscris, au primit *titluri de părți sociale* (în cooperație nu li se spune *acții*) dacă achitarea s'a făcut până la 31 Dec. 1936. Pentru părțile sociale subscrise și achitate numai în parte în 1936, restul fiind complectat în 1937, nu s'a eliberat încă titluri. — Aceste titluri nici nu se vor mai elibera de acum înainte, banca schimbând sistemul de legătură cu membrii ei. În consecință, în cursul lunii Ianuarie, în fiecare an, membrii vor primit o situație a lor față de bancă, care va cuprinde contrurile: împrumuturi capital vărsat, depuneri.

3. Un apel către membrii Băncii.

În vederea întocmirii unor tabele statistice și pentru a se putea să se vadă, ce anume nevoi satisface — mai ales — Banca noastră, conducerea ei a hotărât să întrebe pe toți membrii cari au obținut împrumuturi, despre destinația ce a dat sumelor ridicate dela Bancă.

În acest sens, conducerea roagă pe toți câți s'au împrumutat dela Banca Inv. să comunice printr'o carte poștală răspunsul la următoarele întrebări: a) Ce sumă a împrumutat dela această instituție, dela înființare ei și până acum? b) Cum a întrebuințat această sumă? (cumpărări de imobile: case, pământ; mărirea inventarului gospodăriei: mobilier, plug, animale etc., întreținere și îmbrăcăminte).

Administrația Băncii

ADRESA: *Mr.*

*Biblioteca Palatului
Cultural*

Arad.

Tipar

Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad.